

ת"פ (ירושלים) 28621-07-22 - מדינת ישראל נ' נ'

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 28621-07-22 מדינת ישראל נ' נ' ואח'

לפני כב' השופטת חנה מרים לומפ

המאשימה מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות

ע"י ב"כ עו"ד

נגד

הנאשמות

נ'

ע"י ב"כ עו"ד דוד ברהום

י' (עציר), (ההליך הופסק)

גזר דין

רקע

1. נאשמת 1 נ' (להלן: "**הנאשמת**") הורשעה לאחר שמיעת ראיות, בהכרעת דין מפורטת שניתנה ביום 25.6.24, בביצוע 25 עבירות של התעללות בקטין חסר ישע על ידי אחראי, לפי סעיף 368ג סיפא לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**"), 25 עבירות של תקיפת קטין חסר ישע על ידי אחראי הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 368ב(א) סיפא לחוק ובעבירה אחת של תקיפת קטין חסר ישע על ידי אחראי, לפי סעיף 382(ד) לחוק בנסיבות של סעיף 379 לחוק.

2. כתב האישום שהוגש כנגד הנאשמת ייחס לה כ-30 מקרים בהם עשתה מעשה התעללות גופנית או נפשית ב-9 פעוטות שהם חסרי ישע במעון ילדים "X" ב... (להלן: "**המעון**"), בהיותה אחראית עליהם. כמו כן, תואר כי במספר הזדמנויות תקפה הנאשמת קטינים שעליהם היא אחראית וגרמה להם חבלה של ממש, ובנוסף, במספר רב של הזדמנויות, תקפה הנאשמת שלא כדין את הפעוטות במעון שעליהם היא אחראית.

3. בתמצית, על פי עובדות כתב האישום, במשך כשבועיים, בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, דהיינו, בין התאריכים 1.2.22 ל-14.2.22, עבדה הנאשמת כמטפלת במעון. במסגרת עבודתה טיפלה הנאשמת בפעוטות במעון בגילאים שבין שנתיים לשלוש שנים. מתוקף תפקידה ובשל גיל הקטינים במעון, הייתה הנאשמת אחראית על הקטינים כהגדרת סעיף 368א(1) לחוק. במהלך התקופה הרלוונטית לכתב האישום, בהזדמנויות שונות ביצעה הנאשמת בפעוטות מעשי התעללות ותקיפה שגרמו לפעוטות, בין היתר, למכאוב, כשהיא אחראית עליהם. הנאשמת התעללה ותקפה את הפעוטות, בין היתר, בכך שדחפה אותם, הכתה אותם, הניפה אותם באוויר כשהיא אוחזת אותם בידיהם בלבד, והטיחה אותם במזרנים או ברצפה, תוך שהיא גורמת להם לבכי ומכאוב.

בתוך כך נהגה הנאשמת באגרסיביות בעת שנת הצהריים של הפעוטות, בכך שמשכה את הפעוטות בחוזקה, ניערה את גופם והטיחה אותם במזרונים תוך דחיפת ראשיהם, וכן כיסתה את גופם וראשיהם בשמיכה. ההתעללות באה לידי ביטוי, בין היתר, בטיב האירועים, ריבוי המעשים ותדירותם, גילם הרך של הפעוטות והיותה של הנאשמת האחראית הבלעדית על צרכיהם, בריאותם ושלמותם של הפעוטות במהלך האירועים המפורטים בכתב האישום.

4. במסגרת הכרעת הדין, בית המשפט בחן ביחס לכל אחד מהאירועים שתועדו במצלמות המעון אם מתקיימות בהן העבירות שייחסה המאשימה לנאשמת אם לאו, ונקבע כאמור בפסקה 1 לעיל. לצד זאת נקבע, כהאי ליסנא: **"כי גם בהתחשב בחומרתם הרבה של המעשים מבחינת כמותם, משכם וטיבם, במבט מלמעלה על תיקי אלימות במעונות לפעוטות, אשר למרבה הצער לאחרונה אינם כה נדירים במחזורינו, עולה כי באופן יחסי מעשיה של הנאשמת נמצאים ברף הנמוך של עבירות ההתעללות ושל התקיפה הגורמת חבלה של ממש"**.
5. יוער, כי כתב האישום ייחס עבירות דומות גם לנאשמת 2, אולם בעקבות חוות דעת פסיכיאטרית בגדרה נמצא שהיא אינה כשירה לעמוד לדין, הופסקו ההליכים בעניינה ביום 30.4.2023.

תסקירי שירות המבחן

6. מתסקיר שירות המבחן מיום 24.11.24 עולה, כי הנאשמת בת 33, נשואה ואם לשלושה ילדים בני 15, 12 ו-8. היא סיימה 12 שנות לימוד ובעלת תעודת תהוג'יה המקבילה לתעודת בגרות, ונעדרת עבר פלילי. הנאשמת תיארה ילדות חיובית, מצב כלכלי טוב ויחסים משפחתיים קרובים. היא עבדה במעונות "X" במשך כשלוש שנים, ובגן בו התבצעו העבירות עבדה במשך כחמישה חודשים, לאחר שהועברה אליו על ידי הארגון בשל צרכים מערכתיים. לדבריה, היא בחרה לעסוק בעבודה עם ילדים מתוך אהבה לגיל הרך, ואמרה שהצליחה לנהל תקשורת בסיסית עם הילדים אף שאינה דוברת עברית שוטפת. מאז החל ההליך דנן, הנאשמת אינה עובדת.
7. אשר לביצוע העבירות- הנאשמת הביעה הכרה במעשיה, פרט למספר מקרים אותם שללה כגון, משיכות השיער. עם זאת, התקשתה להכיר במעשים כמעשי אלימות, וטענה שלא הייתה לה כוונה פוגענית. הנאשמת לא זיהתה סימני קושי או כאב בתגובות הילדים למעשיה, והבהירה כי חיבבה את הילדים ודאגה לצרכיהם הפיסיים הקונקרטיים. שירות המבחן התרשם, כי אין בידה תובנה מספקת לחומרת המעשים, ועמד על הפער בין חומרת העבירות לתפיסתה האישית את התנהלותה. אשר להערכת הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום- נמסר, שמדובר במי שמנהלת אורח חיים תקין ושוללת התנהגות אלימה הן במשפחת המוצא והן במשפחתה הגרעינית. עם זאת, שירות המבחן זיהה כגורמי סיכון את התייחסותה המינימלית לעבירות, הפער בין ההכרה במעשים לחוסר תובנה ראשונית להתנהגות תוקפנית כלפי ילדים, וכן דפוסי חשיבה נוקשים וקושי בהתגמשה מחשבתית. כמו כן, התרשם שירות המבחן שהנאשמת מתקשה בביטוי אמפתיה או רגש כלפי הילדים ובני משפחותיהם, ומתמקדת בעיקר בקשיים האישיים שהיא חווה עקב ההליך הפלילי. בנוסף, לא התרשם שירות המבחן מהבעת חרטה מצידה, והעיר שנטייתה להציג חזות חיובית הקשתה על העמקת ההערכה בעניינה.

8. סופו של דבר, בהיעדר רמה ראשונית ובסיסית של הבנת חומרת המעשים ופוגענותם ויכולת לעריכת התבוננות עצמית, שירות המבחן סבר שהנאשמת אינה מתאימה לתהליך טיפולי בשלב זה, ולא בא בהמלצה טיפולית בעניינה.

9. מתסקיר משלים שהוגש ביום 28.5.25 עולה, כי הנאשמת מסרה שהיא מתמודדת עם קשיים רגשיים בעקבות ההליך הפלילי וביטאה קושי וחרדה על רקע זה. הנאשמת מסרה שאינה עובדת כיום ומושקעת בביתה ומשפחתה. אשר לעבירות, הנאשמת ביטאה צער על כך שהילדים נפגעו, ומסרה שבעת ביצוע המעשים לא הייתה מודעת לפגיעה בהם, ורק לאחר שצפתה בסרטונים הבינה שנהגה באלימות כלפיהם והתקשתה להסביר את המניע לכך, פרט לרצון בניהול שגרה תקינה וצורך בארגון וסדר. הנאשמת שללה כוונה לפגוע בילדים, שללה תוקפנות או אלימות מכוונת ותיארה יחסי חיבה שלה כלפי הילדים והתנהלות שיטתית שמכוונת ליצור סדר וארגון בגן. עוד מסרה, שעבדה עם סייעת נוספת וחלקים מסוימים מכתב האישום לא בוצעו על ידה אלא על ידי הסייעת.

10. שירות המבחן סיכם באמרו, כי התרשם מאישה בעלת יכולות תפקוד טובות, נעדרת עבר פלילי, הנוטה לניהול שיח קונקרטי ומתקשה להתבטא באופן אותנטי, מתארת אורח חיים תקין ומתפקד ושוללת צורך בהתערבות טיפולית. כמו כן, שירות המבחן מסר שלא התרשם מתובנות אשר למניעים בבסיס העבירות והמניעים להן, והתרשם מקיומו של פער בין חומרת המעשים לתפיסתה את עצמה כאדם בעל ערכים תקינים.

11. לנוכח האמור לעיל, שירות המבחן מסר שאין בידיו לבוא בהמלצה שיקומית במסגרת הקהילה לצורך הפחתת סיכון, והמליץ על הטלת ענישה מוחשית שתהווה גורם מרתיע לעתיד, ולצדה על הטלת מאסר מותנה.

חוות דעת הממונה על עבודות השירות

12. ביום 28.10.24 הוגשה חוות דעת הממונה על עבודות השירות, אשר מצא את הנאשמת כמי שמתאימה לעבודת שירות.

תסקיר נפגעי העבירה

13. הוגש תסקיר נפגע עבירה של הפעוט ר.א. ושל הפעוטה ר.א. על מנת לשמור על צנעת הפרט לא אתאר בפרוטרוט את תוכן התסקיר, אך אציין שעולה ממנו תמונה קשה ועצובה אשר למידת הנזק שנגרם לשניים ואשר מוסיף ללוות אותם, ומשפיע על בני משפחתם במישורי החיים השונים, עד עצם היום הזה. הגם שחלפו כבר כשלוש שנים מאז הפגיעה, וכיום שני הפעוטות כבר כבני 5.5, הוריהם תיארו כי ההתדרדרות שהחלה בהתפתחותם התקינה מאז שהושמו תחת אחריותה של הנאשמת, לא פסקה והם מתמודדים גם כעת עם אתגרים בתחום זה ועם תסמינים פוסט-טראומתיים מסוגים שונים הבאים לידי ביטוי, בין היתר, בקושי לתת אמון בזולת.

14. בנוסף, התייחס התסקיר גם לספרות מקצועית כללית בדבר השפעתה של אלימות מצד אחראי על פעוטות. בין היתר, נכתב כי פגיעותם המיוחדת של ילדים בגיל הרך נוכח תלותם המוחלטת במבוגרים, והיותם בשלב התפתחותי בו מבנה האישיות עדיין אינו מגובש וההתפתחות המוחית

מואצת, משליכה על עומק הפגיעה. תוארו התסמינים הפוסט-טראומטיים המוכרים ונאמר שאלה עשויים ללוות את הקטין אף זמן רב לאחר הפסקת הפגיעה. נוסף על כך, צוינה גם התופעה המכונה "טראומטיזציה משנית" המתארת מצב של לחץ רגשי הנוצר בעקבות קשר קרוב עם נפגע טראומה, ובענייננו, נוגעת בעיקר בהורי הילדים שנפגעו.

ראיות לעונש

15. ב"כ המאשימה הגיש הצהרת נפגע עבירה בעניינים של הפעוט ש.א. (1/ע), וכן של הפעוט ר.א. (2/ע) ושל הפעוטה ר.א. (3/ת) שבעניינים הוגש גם תסקיר נפגעי העבירה. בהצהרות תיארו הורי הפעוטות את השלכות הפגיעה בנפשם והתנהגותם של הילדים ואת הטיפולים השונים שעברו כדי להתמודד עם נזקי הפגיעה, ואשר גבו מהם וממשפחותיהם משאבים נפשיים וכלכליים.
16. בנוסף, העידו הורי הפעוטות על הנזק שנגרם להם, ודברים אלה קיבלו ביטוי במסגרת הכרעת הדין, ומפורטים בהרחבה שם (ר' סעיפים 36-37, 41, 46, 53, 57, 61 ו-65 להכרעת הדין).
17. מטעם הנאשמת העיד בעלה, שסיפר שהוא והנאשמת נשואים מעל 16 שנה והורים לשלושה ילדים. לדבריו, הנאשמת תמיד דאגה לילדי הגן והשקיעה בגידולם, והם מצדם גם אהבו אותה.

טיעוני הצדדים לעונש

18. ב"כ המאשימה טען, כי מדובר באירוע חמור וקשה, במסגרתו ביצעה הנאשמת על פני תקופה של שבועיים, מעשי אלימות והתעללות רבים כנגד תשעה ילדים. ב"כ המאשימה עמד על הערכים המוגנים שבהם פגעה הנאשמת במעשיה, בהדגישו כי "ציפור נפשה של החברה היא ההגנה על שלמות גופם, בריאותם וכבודם של פעוטות". ב"כ המאשימה טען, כי אלימות כלפי ילדים מזעזעת את תהליך גדילתם הבריאה. ב"כ המאשימה ציין, שמעבר לפגיעה בפעוטות, ישנו מעגל פגיעה שני, בהורי הקטינים שהפקידו את ילדיהם בידי הנאשמת וצוות המעון בידיעה שהם מפקידים את היקר להם מכל בידיים נאמנות שיטפלו בהם באופן הולם, ואף מעגל שלישי, זה של הציבור הרחב, אשר בשמעו על מקרים שכאלה נחרד וחושש לשלוח את ילדיו למסגרות השונות.

19. ביחס לנסיבות ביצוע העבירות- הדגיש ב"כ המאשימה, כי אף אם חלק ממעשי האלימות בענייננו גסים פחות ממקרים אחרים שהגיעו לבתי המשפט, יש לתת משקל רב לעצם העובדה שהנאשמת הפרה את המסגרת החוזית שבמסגרתה הופקד תחת אחריותה שלום של קטינים, כך שהמניע למעשים אינו כה חשוב. גם אם המניע למעשים היה אך של קוצר רוח וחוסר סבלנות, עניינים אלה אינם צריכים להתגלגל לפתחם, לגופם ולנפשם של הילדים. עוד טען, שטענות שנשמעו מטעם ההגנה לאורך ההליך בנוגע לחלקה של המערכת, אינם אלא סוג של הטלת אחריות לכל עבר, מבלי להתבונן פנימה ולהבין שהאיסור לבצע מעשים כמו אלה שעשתה הנאשמת, גם ללא צורך בהכשרה מיוחדת.

20. בנוגע לנזקים שנגרמו- הפנה ב"כ המאשימה לתסקיר נפגעי העבירה שמתייחס לפעוט ר.א. ולפעוטה ר.א., וגם עמד באופן כללי על סוג הפגיעות שנגרמות כתוצאה ממעשים שכאלה כלפי קטינים. נוסף על כך הפנה להצהרות נפגעי העבירה שהוגשו במסגרת הראיות לעונש. לדבריו, כיום, כשלוש שנים אחרי האירועים, ניתן להבין את עומק הפגיעה בפועל, כך שאין מדובר בנזק פוטנציאלי בלבד. בהמשך לכך, ציין ב"כ המאשימה כי בשנים האחרונות אימצו בתי המשפט גישה

של החמרה כלפי מעשים כגון אלה שבהם הורשעה הנאשמת, מתוך הבנה שמדובר בתופעה ושנדרשת הרתעה משמעותית על מנת להילחם בה, והפנה לתמיכה בטענות אלה למספר פסקי דין לדוגמה. לנוכח האמור, סבר ב"כ המאשימה שיש להתייחס לכל המעשים כאירוע אחד, ועתר למתחם עונש הולם הנע בין 3 ל-6 שנות מאסר.

21. אשר למיקום העונש בתוך המתחם- ב"כ המאשימה טען שהנאשמת מימשה את זכותה לנהל את ההליך ולהיאבק על חפותה, ואף שהדבר לא נזקף לחובתה, היא לא תוכל ליהנות מהקלה או התחשבות שנגזרת מנטילת אחריות. לדבריו, הדברים עולים ביתר שאת מתסקיר שירות המבחן, שהתייחס לחוסר נכונותה של הנאשמת לקחת אחריות על מעשיה. לאור זאת, ביקש ב"כ המאשימה להטיל על הנאשמת עונש של 45 חודשי מאסר בפועל.

22. מנגד, ב"כ הנאשמת טען שהמעשים נעשו על פני תקופה מוגדרת, במקום ספציפי ובפעולות דומות. לדבריו, כפי שקבע בית המשפט בהכרעת הדין, המעשים נעשו ברף נמוך יחסית, ולא גרמו לחבלות זולת מכאוב. כמו כן, טען שלמעשים לא קדם תכנון ולא הייתה מטרה להכאיב לילדים, לא היה מניע של רשעות, והפעולות נעשו במסגרת הפעילות היומיומית עם הילדים, בשלב האכלתם או השכבתם לישון. לטענתו, בית המשפט אמנם קבע שהמעשים עלו כדי תקיפה והתעללות, אך לא נעשו פעולות שמטרתן הגלויה היא ביזוי או תקיפה לשמה, כמו סטירה, בעיטה או אגרופים.

23. לעניין הנזק- טען ב"כ הנאשמת, כי יש להיזהר מפני הסתמכות על התסקיר ועל הצהרות נפגעי העבירה, וזאת מפני שמסקנותיו חורגות מקביעות בית המשפט בהכרעת הדין, ומפני שמדובר במסקנות מרחיקות לכת, כאשר עורכי התסקיר לא דיברו עם הפעוטות ולא בוצע להם אבחון בידי איש מקצוע לילדים. עוד טען, כי לצד ההזדהות עם כאבם של ההורים, הצהרותיהם הן בגדר סברות שלא תוקפו מבחינה מקצועית. אשר למדיניות הענישה הנוהגת- טען ב"כ הנאשמת, כי מה שמאפיין את החלק הארי של הפסיקה במקרים של התעללות בקטינים ובחסרי ישע הוא אשם כבד מאוד שבא לידי ביטוי במעשים כמו חבטות, סטירות, קללות ואיומים, הנובעים מתוך רשעות או סוג אחר של זדון וכיעור. לשיטתו, זה אינו המקרה בעניינו, אשר דומה יותר לעבירה של תקיפה, ומאחר שנקבע שמדובר ברף נמוך של התעללות, הוא סבור שמדובר בנקודת השקה בין עבירת ההתעללות לעבירת התקיפה. ב"כ הנאשמת המשיך והפנה לפסיקה שהוא סבור שמתאימה לעניינו, והסכים גם הוא שיש להתייחס לכל העבירות כאירוע אחד, וביקש לקבוע מתחם עונש הולם שנע בין עונש מאסר שניתן לרצותו בעבודות שירות ועד לשנת מאסר.

24. אשר לעונש המתאים- סבר ב"כ הנאשמת שיש מקום להסתפק בעונש של מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות. לדבריו, כאמור, מדובר בעבירות שבוצעו על פני תקופה מתוחמת ומגודרת, ומאז הנאשמת לא עבדה עוד בתחום זה. כמו כן, למעט מעצרה עם חשיפת הפרשה היא משוחררת ללא מגבלות מזה זמן רב, לא נפתחו כנגדה תיקים חדשים והיא נעדרת עבר פלילי. עוד ציין, שהנאשמת מנהלת אורח חיים תקין וחיי משפחה תקינים, ויש לה ילדים משלה. הוא הוסיף שהגם שהנאשמת אחראית למעשיה, יש לזכור שמי שמגיע למקצוע של סייעות וטיפול בתינוקות הם אנשים פחות חזקים שלא מצאו עבודה אחרת. אשר לתסקיר שירות המבחן- סבר

ב"כ הנאשמת ששירות המבחן החמיר עם הנאשמת שלא בצדק, ואמר שאין אינדיקציה לדפוסי אלימות או עבריינות, והוא אינו מבין מדוע לא ניתן להתחיל עמה הליך טיפולי. עם זאת, לדבריו, אין הצדקה להשית על הנאשמת עונש מאסר בפועל רק לשם מימוש התכלית של הרתעת הרבים. כמו כן, סבר שישנה משמעות לחלוף הזמן, שבמהלכו הנאשמת ניהלה אורח חיים תקין. 25. בשל כל השיקולים לעיל, לצד ההבחנה אל מול תיקים אחרים, לאור הפסיקה ולאור הנסיבות האישיות, סבר ב"כ הנאשמת שיש לגזור עליה עונש מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות. כמו כן, לנוכח קביעת בית המשפט שנגרם לפעוטות נזק בצורת מכאוב, הוא מסכים להטלת פיצוי כספי לפי שיקול דעת בית המשפט. 26. הנאשמת בחרה שלא לומר דבר בעת הטיעונים לעונש.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

27. כאמור, הצדדים אינם חלוקים על כך שיש לקבוע מתחם עונש הולם אחד הכולל את כל המעשים המפורטים בכתב האישום. גם אני סבורה שיש לקבוע מתחם עונש הולם אחד, בשים לב לכך שהמעשים בוצעו על פני תקופה של כשבועיים, בנסיבות דומות, והערכים המוגנים בבסיסם זהים. על כן, בהתאם למבחן הקשר ההדוק שנקבע בפסיקה יקבע מתחם עונש הולם אחד, אשר יביא לידי ביטוי את העובדה שמדובר בריבוי מעשים ובריבוי עבירות. 28. בהתאם לסעיף 40ב לחוק, העיקרון המנחה בענישה הוא הלימה, קרי: יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה. 29. הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה ממעשיה של הנאשמת הם ההגנה על שלמות גופם ונפשם של קטינים חסר ישע, ערכים אשר מקבלים משנה תוקף נוכח מצבם הפגיע והיותם תלויים לחלוטין בזולת. הפגיעה בערכים אלה היא קשה ועמוקה במיוחד, כאשר מי שגורם לה אמון על שמירתם והגנתם של הקטינים. 30. במעשיה, פגעה הנאשמת בערכים הבסיסיים של הגנה על שלמות גופו של אדם, כבודו וזכותו לביטחון, תוך פגיעה בחובתה הבסיסית כאחראית על קטין חסר ישע לשמור עליו, להגן על שלומו, בריאותו ושלמות גופו ונפשו. בכך, כשלה הנאשמת במילוי תפקידה ואחריותה, אשר מטבע הדברים מחייבים שמירה קפדנית על שלומו הנפשי והפיזי של הקטין הנתון להשגחתה. 31. כב' השופט נ' סולברג התייחס בע"פ 1836/12 קריסנה נ' מדינת ישראל (1.6.12) לחומרה הטמונה בפגיעה בחסר ישע על ידי מי שאחראי על שמירתו והגנתו:

"בפרט חמורים הדברים כאשר התקיפה מבוצעת על ידי אדם המופקד על שלומו של אותו חסר ישע, כאמור. הכיעור, ההשפלה, הפגיעה והכאב מחייבים גמול עונשי

הולם".

32. אך לאחרונה, בע"פ 901/23 אורטל בנימין נ' מדינת ישראל (6.7.25) (להלן: "עניין בנימין"), עמד בית המשפט העליון על תפקידו של בית המשפט בהענשת מי שפוגעים בחסרי ישע, ועל כך שעל העונשים לתת ביטוי הולם לשיקולים של גמול והרתעה:

"יש לזכור כי מדובר בפעוטות חסרי "קול" התלויים תלות מוחלטת במטפלת, פעוטות נעדרי יכולת לבטא את עצמם או להתנגד למעשים, ולעיתים גם להבינם; ואף אין ביכולתם להלין עליהם לפני קרוב או מושיע. למעשה, זהו גם הרקע המאפשר את ביצוע המעשים. פגיעה בפעוטות אלה, בעודם מצויים בתקופה כה רגישה מבחינת התפתחותם הפיזית והנפשית, עלולה לגרום לנזקים כבירים שהשלכותיהם ילוו אותם שנים רבות. בנסיבות האמורות, פעולות כוחניות מן הסוג שפורט עשויות בהחלט לעלות כדי עבירה פלילית של תקיפה, ובמקרים המתאימים אף התעללות. לא כל שכן, מקום בו מדובר, כבענייננו, בפעולות המבוצעות באופן סדרתי ומתמשך. בהקשר אחרון זה, חשוב להתבונן ביער שמבעד לסבך העצים, מעבר לדחיפה, ההטחה או הגרירה הבודדת - בשגרת היום הקשה בגן, במסגרתה נחשפו הפעוטות למעשי אלימות חדשות לבקרים. יש להבהיר בקול צלול וברור: אין מקום למעשים נפסדים כאלה, ואין לגלות כלפיהם סלחנות - לא כשיטת חינוך, לא כאמצעי לשמירה על הסדר במסגרת, ולא כתוצר של עייפות ושחיקה הכרוכות בעבודת הטיפול בפעוטות. מי שאינו מסוגל לטפל בפעוטות באופן חומל ומסור כראוי להם - ירחק מגני ילדים" (פסקה 5 לחוות דעתה של כב' השופטת כנפי-שטייניץ; הפניות הוסרו לצורך הקלה על שטף הקריאה - ח.מ.ל.).

33. דברים דומים המשקפים את חומרת המעשים והצורך להוקיעם בענישה הולמת ומחמירה, נאמרו גם הם לאחרונה מפי כב' השופט י' אלרון בע"פ 1663/24 עליאן נ' מדינת ישראל (12.6.25), אומנם הדברים נאמרו בייחס לבגיר חסר ישע, אולם גם הם יפים לענייננו: "החברה המודרנית, המעלה על נס את הטיפול באוכלוסיות החלשות והמוחלשות בקרבה, חייבת להשמיע מתוכה מסר בלתי מתפשר - מי שמנצל את כוחו ושליטתו על חסר הישע, עונשו יהיה חמור בהתאם. אין מדובר במס שפתיים - יש להביא את הדברים לידי ביטוי ישיר בקביעת חומרת העונש.

למרבה הצער אנו נחשפים לאחרונה, יותר ויותר, להתנהלות אלימה כלפי חסר הישע בחברה הישראלית. בין אם בגני הילדים, בין אם בבתי האבות או במוסדות לבעלי מוגבלויות ותשושי נפש, ובין אם בבתי הפרטיים של הנזקקים במצבם למטפלים.

מדובר בתופעה בזויה, מחרידה ומזעזעת.

על אדם הפונה לתעסוקה בתחומים אלו להיות בעל לב רחב ומוטב שיראה באדם

עמוד 7

המטופל על ידו כבן משפחתו הקרוב, וכי ייגש לטפל בו באופן שיקל על מכאוביו ועל סבלו הקיים ממילא. מי שאינו מסוגל לכך שלא יעסוק במלאכת קודש זו.

על כל אלו יש להוסיף את ערעור תחושת הביטחון של בני משפחות המטופלים המפקידים, הלכה למעשה, את יקיריהם בידי מטפלים אלו בין אם כיחידים (בבתייהם) ובין אם במסגרות ומוסדות המטפלים באוכלוסייה חלשה זו של חסרי הישע."

34. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת, אשר תוצג בפירוט מיד בהמשך, מלמדת כי בשנים האחרונות ישנה מגמה של החמרה בענישה, המשתקפת גם בתיקוני חקיקה שנעשו בנוגע לעבירות של תקיפה והתעללות בקטינים ובחסרי ישע, ובפרט כאשר אלו מתרחשות במסגרות חינוכיות או טיפוליות על ידי אנשי צוות המופקדים על שלומם. למרבה התדהמה, מדובר בתופעה חמורה ושכיחה מדי, ועל כן ישנו צורך לנקוט בענישה שביכולתה ליצור הרתעה אפקטיבית, לרבות הטלת עונשי מאסר משמעותיים לריצוי מאחורי סורג ובריח, בהתחשב, כמובן, בנסיבותיו של כל מקרה לגופו.

35. בע"פ 830/23 סאוסן קסיס נ' מדינת ישראל (18.6.23), התייחס בית המשפט העליון לצורך להחמיר בענישה בעבירות דנן:

"בית משפט זה עמד פעמים רבות על החומרה היתרה שבעבירות התעללות ותקיפה של קטינים, על אחת כמה וכמה כאשר הן מבוצעות על ידי מטפלו של הפעוט - מי שהיה אמון על טובתו ורווחתו... אכן, כפי שציין בית המשפט המחוזי בגזר הדין, חומרה יתרה זו הובילה בשנים האחרונות למגמת החמרה בבתי המשפט, אשר גוזרים עונשי מאסר משמעותיים, אף על עבירות אלימות שאינן מצויות ברף הגבוה, ככל שאלו מופנות כלפי קטינים או חסרי ישע".

36. גם המחוקק אמר את דברו, עם תיקון 143 לחוק העונשין (תחולתו מיום 6.7.22), שעניינו קביעת עונש מזערי בעבירות התעללות בקטין או בחסר ישע. אמנם התיקון אינו חל בענייננו, אך הוא נותן ביטוי למגמת ההחמרה בפסיקה, כאמור.

37. עיון בפסיקה מלמד כי העונשים שהוטלו בגין עבירות של התעללות בחסר ישע, לרבות קטינים במסגרת טיפולית או חינוכית, הושפעו ממגוון שיקולים, ובהם: חומרת המעשים, היקף הפגיעה בקורבן, ריבוי המקרים והתמשכותם, הפער המובנה ביחסי הכוחות בין הפוגע לנפגע, מידת חוסר הישע של הקורבן, וכן עברו הפלילי של הנאשם, קיומו של הליך שיקומי ונטילת אחריות. מנעד הענישה רחב, ונע בין מאסר שניתן לרצותו בדרך של עבודות שירות למאסרים בפועל ממושכים, וזאת במיוחד כאשר מדובר בדפוס מתמשך של פגיעה או כאשר הנאשם ניצל את מעמדו וסמכותו כלפי הקורבנות.

38. להלן חלק מהמקרים הבולטים בפסיקה בשנים האחרונות, חלקם דומים בחומרתם למעשיה של הנאשמת דנן, וחלקם חמורים יותר, ומובאים לצורך המחשת מדיניות ההחמרה שתוארה, כאמור:

א. בעניין **בנימין לעיל**, נדון עניינה של מי שהייתה, סייעת בגן ילדים, אשר הורשעה, לאחר שמיעת ראיות, בריבוי עבירות של התעללות גופנית ונפשית, תקיפות וחבלות כלפי פעוטות

שהיו תחת אחריותה. מעשיה התבטאו, בין היתר, בדחיפות, משיכות, הטחות, מכות, הענשה, האבסה, ביזוי וחוסר כבוד כלפי פעוטות הגן. הנאשמת פגעה פיזית בגופם של הפעוטות הרכים, גרמה להם כאב וסבל. הנאשמת הורשעה בביצוע 9 עבירות התעללות בקטין, 16 עבירות תקיפת קטין על ידי אחראי הגורמת חבלה של ממש ו-20 עבירות של תקיפה סתם. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 6 ל-12 שנות מאסר בפועל, וגזר עליה 8 שנות מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי ופיצוי בסך 120,000 ₪. בית המשפט העליון קיבל את הערעור באופן חלקי, והורה על זיכוייה של המערערת מעבירה של התעללות נפשית. כמו כן, נקבע כי בניגוד לעולה מהכרעת דינו של בית המשפט המחוזי, מעשיה של המערערת אינם ברף העליון של החומרה. עוד נקבע, כי יש בטענותיה בדבר הפגיעה בזכותה להליך הוגן כדי להצדיק הפחתה מסוימת בעונשה. עוד ציין בית המשפט העליון, כי בית משפט קמא קבע מתחם עונש הולם רחב מדי. לבסוף, העונש הועמד על 5.5 שנות מאסר בפועל, ויתר חלקי גזר הדין נותרו על כנם.

ב. בע"פ 830/23 **סאוסן קסיס נ' מדינת ישראל** (18.6.23), נדון עניינן של אם ובתה, אשר ניהלו גן בביתן והורשעו בצוותא בביצוע 7 עבירות של התעללות בקטין או בחסר ישע ביד אחראי ובעבירה של תקיפת קטין בידי אחראי. בנוסף, מערערת 1 הורשעה גם ב-7 עבירות של תקיפת קטין בידי אחראי, וב-2 עבירות של תקיפה סתם בנסיבות מחמירות. מערערת 2 הורשעה גם ב-3 עבירות של התעללות בקטין או בחסר ישע בידי אחראי וב-13 עבירות של תקיפת קטין בידי אחראי. המעשים התרחשו במשך כחצי שנה, והופנו כלפי 10 פעוטות. המעשים כללו, בין היתר, הכאת פעוטות בראשם, משיכה בחוזקה, סטירות, מכות נמרצות בגוף, בעיטה ברגל, אחיזת פעוט בידו, הנפתו והטחתו במזרון, טלטול, ניגוב פנים בעוצמה, שגרמו לפגיעות נירולוגיות, ופיזיות משמעותיות. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 5 ל-7 שנות מאסר. על המערערות הושתו 5.5 שנות מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי וכן 6 חודשי מאסר על תנאי נוספים, קנס בסך 5,000 ₪ ופיצוי כולל בסך 100,000 ₪. בית המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש, וקיבל את ערעור המדינה על קולת העונש. עונשה של מערערת 1 הועמד על 6 שנים ו-9 חודשי מאסר בפועל, ועונשה של מערערת 2 הועמד על 7 שנים ו-6 חודשי מאסר בפועל.

ג. בע"פ 2899/22 **לויבוב קזקביץ נ' מדינת ישראל** (7.7.22), נדון עניינה של מי שהורשעה, לאחר שמיעת ראיות, בביצוע 4 עבירות של התעללות בקטין, 14 עבירות של תקיפת קטין על ידי אחראי ושיבוש מהלכי משפט. המערערת ניהלה בביתה פעוטון פרטי והורשעה במעשי אלימות כלפי עשרה פעוטות, בכך שהתעללה בהם, השליטה אווירת טרור, הכתה, דחפה, טלטלה, ומשכה את הקטינים, הותירה אותם קשורים בכיסאות אוכל לפרקי זמן ארוכים, הכתה אותם באמצעות חיתול בד ואחזה בזרועם של בכוח בכדי להרימם. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 30 חודשי מאסר בפועל ועד 6 שנות מאסר, לצד ענישה נלווית. על המערערת, בת 64, הושתו 3.5 שנות מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי וכן 6 חודשי מאסר על תנאי נוספים ופיצוי בסך 50,000 ₪. בית המשפט העליון דחה את ערעורה על חומרת העונש.

ד. בע"פ 6123/21 **כרמל מעודה נגד מדינת ישראל** (9.2.22), נדון עניינה של מי שהורשעה, לאחר שמיעת ראיות, בביצוע 18 עבירות של התעללות בקטין או חסר ישע ו-35 עבירות של תקיפת קטין או חסר ישע. על המערערת הושתו 9.5 שנות מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי ופיצוי בסך של 400,000 ₪. במשך כחודש ימים, הנאשמת תקפה והתעללה בפעוטות מידי יום ביומו, בין היתר, בכך שכיסתה את ראשם בשמיכה וישבה עליהם למניעת תזוזה, קשרה ידיו של פעוט לפרק זמן ממושך מאחורי גבו, הניפה קטינים באוויר והטיחה אותם ברצפה, טלטלה תינוקות, הצליפה בפעוטות באמצעות חיתול, סטרה, וצבטה. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 8 עד 13 שנות מאסר בפועל. בהתחשב בנסיבותיה של הנאשמת - ובין היתר, גילה הצעיר, העדר עבר פלילי, לקיחת אחריות והודאה במעשים והאלימות שהופעלה כלפיה, לצד הצורך בהרתעת הרבים, הוטל עליה עונש מאסר בן 9.5 שנים לצד ענישה נלווית ופיצוי כולל בסך 400,000 ₪ לנפגעי העבירות. בית המשפט העליון דחה את ערעורה של המערערת על חומרת העונש, לאחר שחזרה בה מהערעור בהמלצת בית המשפט.

ה. בע"פ 5697/14 **רות לוי נ' מדינת ישראל** (17.2.15), נדון עניינה של מי שהורשעה על פי הודאתה במסגרת הסדר טיעון, בביצוע ריבוי עבירות של תקיפה בנסיבות מחמירות של קטינים על ידי אחראי. המערערת עבדה כמטפלות בגן, ובמהלך חמישה חודשים נהגו להשליך כדורים וצעצועים על ראשו של פעוט וגרמו לשאר הפעוטות להצטרף אליהן למעשה. בנוסף, הן נהגו להטיח בו קללות גזעניות. בפעוטה אחרת הן נהגו לצבוט בלחיה, מה שגרם לאדמומית על לחיה, וכינו אותה בכינוי גנאי. כמו כן, הן נהגו למשוך את הפעוטות בבגדיהם כדי לאחוז בהם ולהושיבם בכוח על כיסא או על הרצפה. על המערערת הושתו 2 חודשי מאסר בפועל ו-6 חודשי מאסר על תנאי. בית המשפט העליון קיבל את הערעור שהגישו המערערות על גזר הדין, והעמיד את עונשן על 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

ו. בע"פ 5986/08 **אהובה כחלון נ' מדינת ישראל** (10.11.08), נדון עניינה של מי שהורשעה בביצוע עבירות של תקיפה והתעללות בקטין או בחסר ישע על ידי אחראי. המערערת, ניהלה גן שבבעלותה ואף שימשה כגננת בגן. מעשיה כללו התעללות גופנית ונפשית ברבים מילדי הגן, היא נהגה להושיב ילדים בכח בכיסאותיהם, כאשר היא מושכת אותם בחוזקה בידיהם, בשיעורם, ודרשה מהם לשבת זקוף, תוך הדיפת ראשם בכח לכיוון הקיר. כמו כן, זרקה נעלים לעבר הילדים, נקשה עם אצבעותיה בראשם של הפעוטות, הטילה ילדים לעבר מזרון וכאמצעי ענישה נהגה להחזיק ילדים בחדר חשוך ששימש לאחסון מזרנים. עוד נטען, כי בחלק מהמקרים נגרמו לקטינים חבלות. על המערערת הושתו 18 חודשי מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי ופיצוי בסך 3,000 ₪ לכל אחד מהקטינים שהוזכרו בכתב האישום. ערעורה על הכרעת הדין וגזר הדין נדחה.

ז. בת"פ 62398-02-22 **מדינת ישראל נ' דניאל ליבוביץ** (3.6.25), נדון עניינה של שתי נאשמות שהורשעו בביצוע יחדיו של למעלה מ-200 עבירות כלפי 12 פעוטות בגן, בני שנה עד שנתיים ומחצה, במהלך תקופה של קצת יותר מחודשיים, והורשעו בעבירות של

התעללות בקטינים על-ידי אחראי, ריבוי עבירות של תקיפת הקטינים על-ידי אחראי שגרמו לחבלות של ממש ותקיפה, אשר התרחשו בגן הילדים שהיה בניהולה ובבעלותה של הנאשמת 2, בעוד הנאשמת 1 עבדה בגן כאחראית על קבוצת הצעירים. בהזדמנויות רבות במהלך עבודתה בגן, תקפה והתעללה נאשמת 1 בפעוטות בגן, בין היתר, בכך שהרימה אותם באמצעות משיכת קצות ידיהם או תוך אחיזה בחולצתם והנפתם באוויר. בנוסף, נאשמת 1 נהגה להכות בחוזקה, לדחוף ולמשוך את הפעוטות, להותיר את הפעוטות לפרקי זמן ארוכים ללא השגחה, וכן להותיר חלק מהפעוטות קשורים בטרמפולינה או בלול למשך שעות ארוכות. בנוסף, נהגה להוציאם מהגן ולהותירם ללא השגחה, כאמצעי ענישה, כל זאת תוך התעלמות מבכיים של הפעוטות. בהזדמנויות רבות, בהיותה מנהלת והאחראית על הגן, תקפה והתעללה נאשמת 2 בפעוטות בגן בכך, שבין היתר, הרימה אותם תוך אחיזה בחולצתם והנפתם באוויר, הוציאה אותם מהגן והותירה אותם ללא השגחה, כאמצעי ענישה, תוך התעלמות מבכיים של הפעוטות. בנוסף, הכתה, דחפה ומשכה את הפעוטות. כמו כן, נאשמת 2 נכחה וצפתה ברבים ממעשי ההתעללות והתקיפה של נאשמת 1, לא עשתה דבר, והסתירה מהורי הפעוטות את ההתרחשויות בגן. על נאשמת 1 הושתו 11 שנות מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי ופיצוי בסך 390,000 ₪. על הנאשמת 2 הושתו 8 שנות מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי ופיצוי בסך 270,000 ₪.

ח. בת"פ 27866-06-23 **מדינת ישראל נ' אילנה קובר** (1.4.25), נדון עניינה של נאשמת שהורשעה ב-26 עבירות של התעללות בקטין או בחסר ישע וריבוי עבירות (כ-360) של תקיפת קטין או חסר ישע על ידי אחראי. העבירות בוצעו במשך כשלושה וחצי חודשים, כלפי 23 פעוטות מתוך 26 פעוטות בגן, כולל עבירת התעללות נפשית כלפי כל ילדי הגן. מעשי הנאשמת כללו, בין היתר, מכת אגרוף, סטירה, מכת מרפק בראש, בעיטה בראש ובישבן, צביטה, טלטול הראש, משיכה בשערות, הטחה על רצפה או מזון, הרמת פעוט ביד אחת, האבסה, משיכה מהאוזן, דחיפת אצבעות לפה. על הנאשמת, אישה בת 65, הסובלת ממצב בריאותי לא פשוט, וסבלה ממשבר נפשי בעקבות פטירת בעלה, הושתו 10.5 שנות מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי ופיצוי בסך 500,000 ₪.

ט. בת"פ 53688-09-22 **מדינת ישראל נ' בתיה דיין** (31.12.24), נדון עניינה של נאשמת שהורשעה על פי הודאתה בריבוי עבירות (55 אירועים) של תקיפה סתם של קטין על ידי אחראי, בעבירת התעללות בקטין או בחסר ישע ובמספר עבירות של השארת ילד בלא השגחה. בגן שהיה בניהולה של הנאשמת טופלו 16 פעוטות, והיא העסיקה מספר מטפלות. במשך תקופה של כחודשיים, הנאשמת, בין היתר, צעקה על 8 מהפעוטות בגן, הכתה אותם בידה בכל חלקי גופם, דחפה, צבטה, משכה בידיהם, הרימה אותם ביד אחת, אחזה בסנטרם, והטיחה אותם לרצפה, לספה או ללול. הנאשמת הורשעה בנוסף, בהתעללות נפשית כלפי כלל פעוטות הגן. על הנאשמת, בת 55 הסובלת ממצב נפשי לא פשוט, הושתו 3.5 שנות מאסר בפועל, 9 חודשי מאסר על תנאי ופיצוי בסך 64,000 ₪.

י. בת"פ 13227-10-21 **מדינת ישראל נ' רותי סאלם** (20.3.24), נדון עניינה של נאשמת שהורשעה, לאחר שמיעת ראיות, בביצוע 32 עבירות תקיפה סתם, 5 עבירות תקיפת קטין

או חסר ישע, 2 עבירות של השארת ילד בלא השגחה ו-2 עבירות התעללות בקטין או בחסר ישע. הנאשמת ניהלה גן ילדים בו שהו פעוטות עד גיל 3, ולפי המתואר, במשך כשבועיים וחצי ביצעה עשרות עבירות אלימות כנגד הילדים. בין היתר, הנאשמת משכה בכתף, הרימה מהידיים, צבטה בפנים, הפילה, היכתה וסטרה, הטיחה אל הרצפה, דחפה בגב. על הנאשמת הושתו 5 שנות מאסר בפועל, 9 חודשי מאסר על תנאי ופיצוי בסך 180,000 ₪.

יא. בת"פ 28622-05-22 **מדינת ישראל נ' שרית בו חמו** (29.1.24), נדון עניינה של נאשמת שהורשעה לאחר שמיעת ראיות בביצוע 2 עבירות התעללות בקטין על ידי אחראי ו-31 עבירות תקיפה סתם של קטין על ידי אחראי. הנאשמת, בין היתר, נתנה מכות, "פליקים", סטירות, צביטות דחיפות, והרמה באוויר תוך אחיזה רק ביד אחת של הפעוט. נקבע, כי הכוח שהופעל היה מדוד, רף האלימות בכל מעשה תקיפה כשלעצמו אינו גבוה ולא הביא עמו נזק פיזי, למעט המכאוב הרגעי. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 24 ל-48 חודשי מאסר. על הנאשמת הושתו 24 חודשי מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי ופיצוי בסך 80,000 ₪.

יב. בת"פ 64049-04-21 **מדינת ישראל נ' אמיליה אמה אוסטרובסקי** (14.3.22), נדון עניינה של נאשמת, שהורשעה על פי הודאתה במסגרת הסדר טיעון, בביצוע ריבוי עבירות של התעללות בקטין או בחסר ישע וריבוי עבירות של תקיפה סתם. הנאשמת עבדה כגננת בגן, ובין היתר, דחפה ומשכה בכוח את הילדים ולעיתים הכתה אותם והם פרצו בבכי. בנוסף, בעת ששכבו לישון, דחפה הנאשמת את הילדים לעבר המזרן, משכה אותם בכוח, הרימה אותם בידיה באוויר ואז הטיחה אותם בכוח אל המזרן כשהיא משליכה אותם אל המזרן מגובה. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 24 לבין 48 חודשי מאסר. בית המשפט התחשב בגילה של הנאשמת שהיתה בת 71, במצבה הרפואי ובכך שקיבלה אחריות מלאה למעשיה והביעה חרטה והושתו עליה 24 חודשי מאסר בפועל, 9 חודשי מאסר על תנאי ופיצוי כולל בסך 100,000 ₪.

יג. בת"פ 2163/06 **מדינת ישראל נ' לאה עזו עמדי** (27.10.08), נדון עניינה של נאשמת, שהורשעה על פי הודאתה במסגרת הסדר טיעון בביצוע עבירת תקיפת קטין על ידי אחראי ועבירת תקיפה. הנאשמת שימשה כמטפלת באחד ממעונות ויצ"ו בירושלים, ובמשך כשלושה חודשים, משכה בשיערו של פעוט בחוזקה, משכה אותו בכוח תוך שאחזה בחולצתו, בעטה בו בברכו באופן שהסב לו כאב רב וגערה בו שיפסיק לבכות. קטין אחר היא הכתה במצחו, וכלפי קטין נוסף הפעילה כוח שגרם לו אי נוחות, משכה בשערו ובאוזניו באופן שהסב לו כאב רב. על הנאשמת הושתו 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, 5 חודשי מאסר על תנאי ופיצוי בסך 2,500 לכל אחת ממשפחות הקטינים.

39. אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות- שקלתי, כפי שנקבע בהכרעת הדין, כי הנאשמת **"התעללה, תקפה וגרמה חבלה של ממש באופן מתמשך ושיטתי בפעוטות חסרי הישע שהיו תחת מרותה ואחריותה במעון. סרטוני המצלמות מתעדים תקופה של שבועיים אשר במהלכה כמעט יום ביומו הנאשמת נראית, בין היתר, גוררת, דוחפת, מושכת ומרימה ביד**

אחת, מטיחה את ראשם וגופם של הפעוטות במזרן, זורקת עליהם שמיכה ומכסה את ראשם בה, מושכת בחוזקה מוצץ מהפה, תופסת בשיער, מושכת בחולצה ועוד מיני פעולות והתנהגויות כוחניות, אלימות ואגרסיביות. הנאשמת התעללה, תקפה וגרמה חבלה של ממש לתשעה פעוטות בכשלושים מקרים שונים, כאשר חלק מהפעוטות סבלו במיוחד מנחת זרועה של הנאשמת. בפעוט ש.א פגעה הנאשמת 11 פעמים; בפעוט ר.א פגעה הנאשמת 7 פעמים; בפעוט ע.י פגעה הנאשמת 4 פעמים; ובפעוטה א.ז פגעה הנאשמת 3 פעמים" (פסקאות 89-90 להכרעת הדין).

40. בענייננו, רלוונטיים מאוד דבריו של כב' השופט ח' כבוב בעניין **בנימין** בדבר ההבחנה אשר יש לעשותה בין דפוסי וסוגי אלימות טיפוסיים שונים, בעבירות מסוג זה:

"מהפסיקה שהצטברה עד כה דומה כי ישנם שני סוגים, שני אבות טיפוס, של מטפלות אלימות. הסוג הראשון, והחמור יותר, הוא 'המטפלת הנוקמת'. זוהי מטפלת שיצא קצפה על הפעוטות המסורים לטיפול, ובעקבות זאת היא מחליטה באופן מודע לפגוע בהם. מקרים מעין אלו, שלדאבון הלב מוכרים לנו, כוללים שימוש באלימות מכוונת ואכזרית כלפי הפעוטות, שלעתים אף מסתיימת בפציעתם. בניגוד לכך, הסוג השני, הוא המטפלת האגרסיבית. מטפלת זו מנסה לבצע את עבודתה, ובכלל זה, למנוע מהפעוטות לפגוע בעצמם וזה בזו, תוך שמירה על סדר בגן. עם זאת, אותה מטפלת נוהגת בפעוטות באגרסיביות רבה אגב פעולותיה, ומשתמשת בכוח החורג חריגה ניכרת מגדר הסביר בנסיבות העניין. ואכן, המשפט הפלילי נועד להגן ולשמור על פעוטות חסרי ישע מפני שני סוגי המטפלות; ברם, אל לנו לטשטש את הגבול הברור שעובר ביניהם" (פסקה 44).

41. ואולם, כפי שצינה כב' השופטת ג' כנפי-שטייניץ בפסקה 5 לחוות דעתה באותו עניין, **"גם מעשה אגרסיבי שעשוי להיראות 'מינורי' בהקשר אחד, כמו משיכה מהזרוע, הדיפה, הושבה בכוח על כיסא - נצבע בצבע מחמיר כאשר הוא מבוצע בפעוטות חסרי ישע על-ידי מטפלת האחראית על שלומם ורווחתם"**. זאת, נוכח פגיעותם המיוחדת של הפעוטות, אשר תלויים לחלוטין במטפליהם ומוגבלים ביכולתם להביע את זעקתם ואת מצוקתם.

42. דומה כי ענייננו נמנה על הסוג השני שאליו התייחס כב' השופט ח' כבוב. מבלי להקל ראש בחומרת המעשים, אני סבורה כי ביחס למקרים אחרים של התעללות בפעוטות וגרימת חבלה של ממש שהגיעו לבתי המשפט, רף האלימות שהפעילה הנאשמת נמצא ברף הנמוך באופן יחסי לעבירות מסוג זה. מעשיה לא הותירו חותם פיזי ממשי על גופם של הפעוטות, ואין מדובר במעשים שנעשו, כשלעצמם, במטרה להעניש, לבזות, או להשפיל, על אף שבפועל הובילו לתוצאות אלה. בנוסף, אין מדובר בגננת אלא בסייעת, המעון אינו בבעלותה, אדרבא, היא עבדה במעון "X", מעון שאמור להיות מפוקח, והאירועים לא התרחשו במחשכים, אלא בחלל המרכזי של הגן לאור יום כשחולפות במקום, בסמוך לקרות האירועים, סיעות וגננות אחרות. כמו כן, המעשים נעשו על פני תקופה קצרה של כשבועיים. לצד זאת, הנאשמת הפרה באופן גס את חובתה לשמור, לדאוג ולטפל בפעוטות שתחת אחריותה, ובמעשיה היה מימד משפיל, מכאיב

ופוגעני, אשר הזיק להם. הנזק הצפוי מיחס אלים ומתעלל כלפי פעוט רך בשנים הוא עצום. הפעוט כמעט שאינו מסוגל להתלונן או להביע מילולית את מצוקתו, והוא עלול לסבול מתסמינים פוסט-טראומטיים קשים שילוו אותו גם שנים רבות לאחר הפגיעה. בענייננו, כפי שעולה מתסקירי נפגעי העבירה, מהצהרות הוריהם של הפעוטות שהוגשו ומדברי ההורים שהעידו במהלך המשפט, חלק מהפעוטות, שהם כיום כבר ילדים קטנים, עדיין מתמודדים עם הנזק הנפשי שהותירו בהם מעשיה של הנאשמת, וחלקם אף מלווים על-ידי אנשי מקצוע ומשתתפים בטיפולים מסוגים שונים.

43. נוסף על כך, אף שהנפגעים הישירים והעיקריים ממעשיה של הנאשמת הם הפעוטות שבהם היא התעללה, השלכות מעשיה השפיעו גם על בני משפחתם של הפעוטות, ובפרט על הוריהם ואחיהם. חלק מההורים תיארו את האימה והחרדה שחשו עם חשיפת הפרשה, לצד תחושות של רגשות אשם על כך שלא פירשו נכונה סימני מצוקה שהביעו ילדיהם בתקופה שקדמה לגילוי האירועים. עוד הם שיתפו אודות הדרך הארוכה שהם עושים מאז האירועים על מנת לשקם את ילדיהם, אשר גוזלת מהם זמן רב וכן משאבים כלכליים ונפשיים.

44. בהינתן סוג ומידת האלימות שהפעילה הנאשמת במעשיה, בריבויים, במשך הזמן בהם התרחשו האירועים, בהיעדר נזקים פיזיים, ובנזקים שנגרמו בפועל או עלולים היו להיגרם לפעוטות מהבחינה הנפשית, אני סבורה כי הפגיעה בערכים המוגנים בענייננו היא במידה בינונית-נמוכה. לפיכך, ובשים לב למדיניות הענישה הנוהגת בעבירות דנן ולמגמת ההחמרה בענישתן, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם בענייננו נע בין 20 ל-50 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה ופיצוי לנפגעי העבירה.

העונש המתאים

45. אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות- לקולה שקלתי, כי הנאשמת בת 33, נעדרת עבר פלילי, ומנהלת אורח חיים נורמטיבי, נשואה ואם לשלושה ילדים קטנים, אשר בוודאי יושפעו גם הם מהעונש שיוטל על הנאשמת. עם זאת, לחומרה שקלתי, כי התרשמות שירות המבחן בשני התסקירים שערך, היא שהנאשמת מתקשה להכיר באופיו האלים של מעשיה, ונעדרת תובנה מספקת אשר לחומרתם. שירות המבחן לא התרשם מהבעת חרטה מצידה, זיהה את התייחסותה המינימלית לעבירות ואת התקשותה לבטא אמפתיה או רגש כלפי הילדים ומשפחותיהם כגורמי סיכון, ואף המליץ על הטלת ענישה מוחשית בדמות מאסר בפועל. כמו כן, הנאשמת בחרה לנהל הליך הוכחות, והגם שזו זכותה ובחירתה אינה עומדת לחובתה, הרי שהיא לא תוכל לזכות להקלה הניתנת למי שבחר להודות במעשיו ולחסוך בזמן שיפוטי של בית המשפט ובכאב נוסף לנפגעי העבירה.

46. בהתחשב במכלול השיקולים דלעיל, ונוכח הצורך לתת משקל משמעותי לשיקולי הרתעת הרבים בעבירות דנן (פסקה 19 לחוות דעתה של כב' השופטת ג' כנפי-שטייניץ בעניין בנימין), אני סבורה שיש למקם את עונשה של הנאשמת בחלק העליון של השליש התחתון של מתחם העונש ההולם.

47. הפיצוי ל-9 הפעוטות שבכתב האישום יעשה על דרך האומדנה, בשים לב לעדויות הוריהם לפני, לתצהירי נפגעי העבירה, ולתסקיר נפגעי העבירה, המלמדים על הסבל שנגרם להם ולכל

בני המשפחה. הפיצוי ייתן מענה ראשוני בלבד, וסכומו ייגזר ממספר הפגיעות ואופיין.
48. אשר על כן, הנני גוזרת על הנאשמת עונש כולל כדלקמן:
א. 28 חודשי מאסר בפועל.

ב. 12 חודשי מאסר. הנאשמת לא תרצה עונש זה אלא אם תעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורה מהמאסר על כל עבירת אלימות מסוג פשע.
ג. פיצוי בסך 60,000 ₪, אשר יחולק שווה בין שווה בין הורי הפעוטות ש.א., הפעוט ר.א., ע.י., ל.ז. (15,000 ₪ לכל משפחה); פיצוי בסך 25,000 ₪ אשר יחולק שווה בשווה בין הורי הפעוטות, ר.י., הפעוטה ר.א., נ.א., ת.א., ה.ו. (5,000 ₪ לכל משפחה). הפיצוי הכולל על סך 85,000 ₪ ישולם ב-10 תשלומים שווים וחודשיים בסך 8,500 ₪. סכום זה ישולם החל מיום 1.9.25 ובכל 1 לחודש שלאחריו. לא ישולם תשלום במועדו או במלואו, תעמוד יתרת הפיצוי לפירעון מיידי.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

המזכירות תשלח את גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

ניתן היום, י"ח תמוז תשפ"ה, 14 יולי 2025, במעמד ב"כ הצדדים והנאשמת.